

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**
Michał Serzycki

Warszawa, dnia stycznia 2008 r.

DOLiS/DEC-76/08

Dotyczy sprawy DOLiS-

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 w zw. z art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie z wniosku Pana (...), o nakazanie Przedsiębiorstwu Komunikacji Samochodowej (...), udostępnienia danych osobowych kierowcy autobusu oraz kontrolera, którzy w dniu 4 września 2007 r. obsługiwali kurs na trasie (...), podczas którego, w związku z brakiem ważnego biletu, na Skarżącego nałożony został obowiązek uiszczenia opłaty dodatkowej,

nakazuję Przedsiębiorstwu Komunikacji Samochodowej (...) udostępnienie Panu (...), imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania, kierowcy autobusu oraz kontrolera, którzy w dniu (...) września 2007 r. obsługiwali kurs na trasie (...), podczas którego na ww. nałożony został obowiązek uiszczenia opłaty dodatkowej.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo Pana (...), zwanego dalej także Skarżącym, zawierające wniosek o nakazanie Przedsiębiorstwu Komunikacji Samochodowej (...), zwanemu dalej również Spółką, udostępnienia danych osobowych kierowcy autobusu oraz kontrolera, którzy w dniu (...) września 2007 r. obsługiwali kurs na trasie (...), podczas którego, w związku z brakiem ważnego biletu, na Skarżącego nałożony został obowiązek uiszczenia opłaty dodatkowej. Skarżący uzasadnił swój wniosek tym, iż Spółka odmówiła mu

udzielenia informacji dotyczących wskazanych powyżej osób. Jednocześnie Pan (...) poinformował, iż „Kierowca **przy okazji wykonywania obowiązków** spowodował moją szkodę: nie wydając mi biletu na przejazd pomimo uiszczenia opłaty, spowodował konieczność zapłacenia opłaty dodatkowej, kontroler zaś jest osobą, która może zeznać jako świadek, iż kierowca przyznał, że opłata została uiszczona.”

W celu rozpatrzenia przedmiotowego wniosku Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił, że:

1. Pismem z dnia 30 września 2007 r. Skarżący wystąpił do Spółki o udostępnienie mu danych osobowych kierowcy, w związku z tym, że „(...) pracownik PKS-u swoim zachowaniem spowodował moją szkodę w postaci konieczności uiszczenia opłaty dodatkowej – do czego w obecności kontrolera przyznał się (...)”. Pan (...) wskazał również, że dane te są mu niezbędne w celu „(...) wytoczenia powództwa nieuczciwemu pracownikowi w oparciu o przepisy art. 415 i n. Kodeksu cywilnego.” Ponadto Skarżący zażądał od Spółki udostępnienia mu „(...) danych osobowych kontrolera, który będzie świadkiem, jeżeli dojdzie do sporu”.
2. Spółka, pismem z dnia 11 października 2007 r., odmówiła udostępnienia Skarżącemu danych osobowych kierowcy i kontrolera oraz poinformowała go, że „jeżeli uznaje Pan, że obowiązek uiszczenia zapłaty nie istnieje to z powództwem może Pan wystąpić tylko przeciwko naszej firmie”.
3. W wyjaśnieniach złożonych Generalnemu Inspektorowi Spółka poinformowała, iż kierowca oraz kontroler, którzy w dniu (...) września 2007 r. obsługiwali kurs na trasie (...), podczas którego, w związku z brakiem ważnego biletu, na Skarżącego nałożony został obowiązek uiszczenia opłaty dodatkowej, są pracownikami Spółki, w związku z czym Skarżącemu przysługiwała możliwość wniesienia powództwa przeciwko Spółce w sprawie ustalenia obowiązku uiszczenia opłaty dodatkowej, z której to możliwości Pan (...) dotychczas nie skorzystał.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Na wstępie niniejszych rozważań zastrzec należy, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych dokonał na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oceny zasadności udostępnienia Skarżącemu danych osobowych kierowcy oraz kontrolera, którzy w dniu (...) września 2007 r. obsługiwali kurs na trasie (...). Na gruncie przedmiotowej sprawy należy natomiast zaznaczyć, iż zagadnieniem pozostającym poza kompetencjami organu ochrony danych osobowych określonymi w art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwanej dalej ustawą, pozostaje kwestia związana z badaniem, czy pozew o naprawienie szkody, z jakim zamierza wystąpić Skarżący, powinien być wniesiony przeciwko wskazanemu powyżej

kierowcy, czy też podmiotem legitymowanym jest w tej sprawie Spółka, której kierowca ten jest pracownikiem. Jest to bowiem zagadnienie z zakresu stosunków cywilno-prawnych, wobec czego rozstrzygnąć je może tylko sąd cywilny.

Ustawa o ochronie danych osobowych określa natomiast zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych osobowych (art. 2 ust. 1 ustawy). W świetle przepisów ustawy Spółka jest administratorem danych osobowych kierowcy oraz kontrolera, którzy w dniu (...) września 2007 r. obsługiwali kurs na trasie (...), podczas którego na Skarżącego nałożony został obowiązek uiszczenia opłaty dodatkowej, ponieważ, będąc pracodawcą wymienionych osób, decyduje o celach i środkach przetwarzania tych danych (art. 7 pkt 5 ustawy). Mając na uwadze, iż w niniejszej sprawie chodzi o sytuację pozyskania przez Skarżącego danych osobowych w celu innym niż włączenie ich do zbioru, wskazać należy na art. 29 ustawy, który stanowi, iż w przypadku udostępnienia danych osobowych w celach innych niż włączenie do zbioru, administrator danych udostępnia posiadane w zbiorze dane osobom lub podmiotom uprawnionym do ich otrzymania na mocy przepisów prawa (ust. 1). Dane osobowe, z wyłączeniem danych, o których mowa w art. 27 ust. 1, mogą być także udostępnione w celach innych niż włączenie do zbioru, innym osobom i podmiotom niż wymienione w ust. 1, jeżeli w sposób wiarygodny uzasadnią potrzebę posiadania tych danych, a ich udostępnienie nie naruszy praw i wolności osób, których dane dotyczą (ust. 2). Dane osobowe udostępnia się na pisemny, umotywowany wniosek, chyba, że przepis innej ustawy stanowi inaczej. Wniosek powinien zawierać informacje umożliwiające wyszukanie w zbiorze żądanych danych oraz wskazywać ich zakres i przeznaczenie (ust. 3). Udostępnione dane osobowe można wykorzystać wyłącznie zgodnie z przeznaczeniem, dla którego zostały udostępnione (ust. 4).

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie prowadzi do wniosku, iż żądanie Skarżącego o udostępnienie mu danych osobowych ww. kierowcy autobusu wypełnia dyspozycję cytowanego art. 29 ust. 2 ustawy. W ocenie organu Pan (...) wiarygodnie uzasadnił potrzebę pozyskania wnioskowanych danych, wskazując, że są mu niezbędne do wytoczenia powództwa przeciwko tej osobie. Skarżący utrzymuje bowiem, iż „Kierowca (...) spowodował moją szkodę: nie wydając mi biletu na przejazd pomimo uiszczenia opłaty, spowodował konieczność zapłacenia opłaty dodatkowej”.

Mając na uwadze powyższe, wskazać należy, iż dla skutecznego wytoczenia powództwa niezbędne jest wniesienie pozwu, który spełniać będzie warunki określone w art. 187 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem pozw powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać: dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna; przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu. Natomiast w myśl art. 126 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego, każde pismo procesowe powinno zawierać m.in. oznaczenie

sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników. Stosownie do § 2 powołanego przepisu, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz przedmiotu sporu, pisma zaś dalsze - sygnaturę akt.

Z powyższego wynika zatem, iż niezbędnym elementem pozwu o naprawienie szkody jest oznaczenie w nim osoby, przeciwko której żądanie określone w pozwie jest skierowane (tj. przyszłej strony procesowej w sporze z tytułu wyrządzenia szkody) w zakresie jej imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania. Dlatego uzasadnione jest udostępnienie Skarżącemu danych osobowych w zakresie imienia i nazwiska ww. kierowcy.

Zasadne jest również nakazanie Spółce udostępnienia Skarżącemu danych osobowych w zakresie imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania kontrolera, który w dniu (...) września 2007 r. przeprowadzał kontrolę biletową na trasie (...), w wyniku której na Skarżącego nałożony został obowiązek uiszczenia opłaty dodatkowej. Zgodnie z twierdzeniem Skarżącego dane te są bowiem niezbędne w celu wskazania kontrolera, jako świadka, który miałby potwierdzić, iż kierowca przyznał, że Skarżący uiszczył opłatę za przejazd. W myśl art. 187 § 2 pkt 1 Kodeksu postępowania cywilnego pozw może zawierać wnioski o zabezpieczenie powództwa, nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności i przeprowadzenie rozprawy w nieobecności powoda oraz wnioski służące do przygotowania rozprawy, a w szczególności wnioski o wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych. Stosownie zaś do art. 208 § 1 pkt 3 Kodeksu postępowania cywilnego przewodniczący, stosownie do okoliczności, wyda przed rozprawą na podstawie pozwu i innych pism procesowych zarządzenia mające na celu przygotowanie rozprawy. Przewodniczący może w szczególności wezwać na rozprawę wskazanych przez stronę świadków. Jednocześnie podkreślenia wymaga, iż zgodnie z art. 258 Kodeksu postępowania cywilnego strona powołująca się na dowód ze świadków obowiązana jest dokładnie oznaczyć fakty, które mają być zeznaniami poszczególnych świadków stwierdzone, i wskazać świadków, tak by wezwanie ich do sądu było możliwe.

Reasumując, z przytoczonych przepisów wynika, iż dla wszczęcia przez Skarżącego postępowania sądowego (cywilnego) oraz przedstawienia dowodów na poparcie swojego żądania, niezbędne jest pozyskanie przez Pana (...) imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania zarówno kierowcy autobusu, przeciwko któremu Skarżący chce wytoczyć powództwo, jak i kontrolera, który zostanie wskazany jako świadek.

Podkreślenia wymaga również, że faktu nieudostępnienia danych osobowych nie można usprawiedliwiać ochroną prywatności osób, których danych udostępnienia zażądał Skarżący. Zauważyć bowiem należy, iż nieudostępnienie przez Spółkę danych osobowych kierowcy, o które wnioskuje Skarżący, mogłoby prowadzić w konsekwencji do sytuacji, w której Skarżący nie mógłby dochodzić konstytucyjnie gwarantowanego prawa każdego człowieka, tj. prawa do dochodzenia swoich praw w drodze procesu sądowego. Jednocześnie taka sytuacja mogłaby przyczynić się do ochrony osoby odpowiedzialnej za wyrządzoną Skarżącemu szkodę.

Warto w tym miejscu przytoczyć wyrok sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 18 lutego 2004 r. (sygn. V CK 232/2002), w którym to SN podkreślił, iż „Prawo do sądu to nie jakaś łaska ustawodawcy czy nawet Konstytucji, ale fundamentalne dobro, uprawnienie. Ustawy tego nie mogą ograniczać, one wskazują tylko drogę jego realizacji”. Istotnym w analizowanej sprawie jest również stanowisko Trybunału Konstytucyjnego przedstawione w wyroku z dnia 10 lipca 2000 r. SK 12/99 (OTK ZU 2000/5 poz. 143), w którym Trybunał wskazał, iż jednym z elementów składających się na prawo do sądu jest „(...) prawo dostępu do sądu, tj. prawo uruchomienia procedury przed sądem – organem o określonej charakterystyce (niezależnym, bezstronnym i niezawisłym)”.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, zasadne jest uwzględnienie wniosku Pana (...) i nakazanie Spółce udostępnienia danych osobowych w ww. zakresie.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.